

NY 125195

รายงานการวิจัยบุคลากร (R2R)
เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Factors affecting the participation of personnel in the implementation
of quality assurance General Affairs Division,
Rajabhat Maha Sarakham University

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
รตวรรณ ประวีรัตน์

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ..... 21 พ.ค. 17
วันลงทะเบียน..... ๑๙. 250574
เลขทะเบียน..... 349.111 31472
เลขเรียกหนังสือ.....

ศ. 2

2559

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปี พ.ศ. 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2559)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี จัดทำขึ้นเพื่อต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้งนี้จะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไข ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณบุคลากรสังกัดสำนักงานอธิการบดีทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่สนับสนุนทุนการวิจัย

รตวรรณ ประวีรัตน์

2559

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หัวข้อวิจัย	ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ดำเนินการวิจัย	นางสาวรตวรรณ ประวีรัตน์
หน่วยงาน	กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปี พ.ศ.	2559

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานอธิการบดี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากรของสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 123 คน โดยผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) รวมถึงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 80.49 เป็นเพศชาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 19.51 โดยเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (เงินรายได้) ร้อยละ 60.98 พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (งบประมาณแผ่นดิน) ร้อยละ 23.58 พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และข้าราชการ ร้อยละ 9.76, 3.25 และ 2.44 ตามลำดับ
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านลักษณะของผู้บริหารด้านการบริหารจัดการ ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน และด้านลักษณะของหน่วยงานตามลำดับ
3. ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับสม่ำเสมอ 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงพัฒนา ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และด้านการวางแผน ตามลำดับ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรต้น และปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานอธิการบดีในภาพรวมมีเพียง 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Research Title	Factors affecting the participation of personnel in the implementation of quality assurance General Affairs Division, Rajabhat Maha Sarakham University
Researcher	Ratawan Prawirat
Organization	Policy and Planning Division, General Affairs Division Rajabhat Maha Sarakham University
Year	2016

ABSTRACT

The objective of this study. To study the factors that affect the participation of personnel in the implementation of the Quality Assurance office of the President. The sample used in this research. The staff of the office of the President The researchers used data collected by questionnaire. The statistics used to analyze the frequency, Percentage, Average and Standard deviation includes the reversal relationship Stepwise Multiple Regression Analysis

The results showed that

1. Most of the sample was female, 99 percent male, 24 to 80.49 percent, with 19.51 as the staff in higher education institutions with money to hire staff wages by about 60.98 percent of the land. 23.58 percent are government employees and civil servants employed 9.76 3.25 and 2.44 percent respectively.
2. Factors affecting the participation of personnel in the implementation of Quality Assurance Office of the President. Overall, in most ($\bar{X} = 4.35$) when considering the high level in the fourth appearance in descending order from the highest to lowest are characteristic of the management. Management The nature of personnel agencies And the nature of the respective agencies.
3. The level of participation of personnel in the Quality Assurance Office of the President by engaging regularly ($\bar{X} = 2.60$) when considering the fourth time in the descending order of average is Do, Act, Check and Plan respectively.
4. The relationship between the factors that affect the participation of personnel. To participate in the implementation of Quality Assurance Office of the President that independent variables have positive relationships with variables. And the factors that affect participation in the implementation of quality assurance of the Office of the President, there is only one factor in the overall factor are the nature of human agency of statistical significance .01

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	5
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	12
ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสำนักงานอธิการบดี	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิจัย	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34

สารบัญ (ต่อ)

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผล.....	50
ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรม	55
ภาคผนวก.....	58
ภาคผนวก ก แบบสอบถามสำหรับการวิจัย	59
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	66

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างและเป้าหมายการแจกแบบสอบถาม	30
ตารางที่ 2 จำนวนคำร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประเภทบุคลากรตำแหน่ง ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด	34
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี	36
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของหน่วยงาน.....	36
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของผู้บริหาร	37
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน	38
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะการบริหารจัดการ.....	39
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี	40
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการวางแผน.....	40
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกัน- คุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการดำเนินงาน	41
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกัน- คุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน	42
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกัน- คุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการปรับปรุงพัฒนา	43
ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี.....	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบอำนาจในการทำนายเชิงเส้นตรง ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร กับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี	44
ตารางที่ 15 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) และค่าสถิติที่ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ที่ใช้พยากรณ์การทำนายปัจจัยที่ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกัน- คุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี	45

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในทุกระดับของวงการการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบมุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งปรากฏออกมาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก ในโลกยุคปัจจุบันทุกคนต่างยอมรับกระแสความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ “สังคมอุดมปัญญา” (Intellectual Society) ที่ถือว่ากำลังความรู้ความสามารถของประชากรเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ขณะเดียวกันกิจกรรมการแข่งขันที่กำลังเข้มข้นมากที่สุดในยุคสมัยนี้ คือการแข่งขันด้านการศึกษา ดังนั้นทุกประเทศโดยเฉพาะประเทศไทยจะต้องเตรียมความพร้อมอย่างเร่งด่วน ซึ่งหมายถึงการเตรียมการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงเป็นสิ่งแรก เพื่อให้การศึกษาไทยสามารถ “แข่งขัน” กับสถานศึกษาในระดับชาติและนานาชาติได้อย่างเต็มภาคภูมิ (ศูนย์พัฒนาและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550)

แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันอาศัยแนวคิดปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต (Input-Process-Output) ซึ่งมุ่งเน้นการประกันคุณภาพการศึกษาในเชิงกระบวนการ (Process Quality Assurance) อันหมายถึง การดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นระบบและขั้นตอนเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต (Out) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นสำคัญ โดยมีองค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานดังกล่าวอยู่ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ บุคลากร (Man) เครื่องมือ (Machine) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และวิธีการ (Method) ทั้งนี้ ถือได้ว่าบุคลากรเป็นองค์ประกอบหลักประการหนึ่งที่สำคัญและเกี่ยวพันกับการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นอย่างมาก (จันทร์พร สุดจันทน์, 2548)

งานประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้นำทฤษฎีในระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ โดยนำปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ (Out) มาอธิบายกระบวนการผลิตบัณฑิตและกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเน้นมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารและการบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการความพึงพอใจของผู้ใช้บริการทั้งภายในและภายนอก และเพื่อให้ภารกิจในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ระบบการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ระบบการตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) ระบบประเมินคุณภาพ

(Quality Assessment) ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) กล่าวคือ การควบคุมคุณภาพและการตรวจสอบคุณภาพ คือ กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหาร โดยมีการควบคุมคุณภาพ คือ ต้องร่วมกันวางแผน และดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา และการตรวจสอบคุณภาพ คือ มหาวิทยาลัยต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและหน่วยงานต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตาม และประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ (คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2558)

ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่า ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้ดำเนินการแต่งตั้งบุคลากรภายในหน่วยงานเป็นคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งนับเป็นบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานและประสานงานในการประกันคุณภาพการศึกษา และบุคลากรกลุ่มนี้จะมีความรู้และความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาและมีบทบาทการมีส่วนร่วมมากกว่าบุคลากรอีกส่วนหนึ่งในหน่วยงาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าอยู่ระดับใด รวมถึงปัจจัย ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการเสริมสร้างและกระตุ้นการดำเนินงาน ของสำนักงานอธิการบดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานอธิการบดี
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้ง 4 ด้าน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนา
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นบุคลากรทั้งหมดของสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 180 คน (ข้อมูลจากกองบริหารงานบุคคล สำนักงานอธิการบดี, 2559)
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 123 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาศึกษาระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2558 ถึงเดือนกรกฎาคม 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลจัดการศึกษาให้เป็นไปตามระบบและระเบียบแบบแผนที่วางไว้ เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันให้ทั้งผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ตัดสินใจอย่างมีเหตุและผลในการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงาน และสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมของบุคลากรด้านต่างๆ ของการประกันคุณภาพการศึกษาในสำนักงานอธิการบดี ตามวงจรพัฒนาคุณภาพ PDCA ได้แก่

3.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การที่บุคลากรเข้าไปร่วมในการระดมความคิดเห็นเพื่อค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด วิธีการและแนวทางการแก้ไข ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพ

3.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การที่บุคลากรเข้าไปร่วมในการปฏิบัติงานตามระบบหรือแนวทางดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

3.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน หมายถึง การที่บุคลากรเข้าไปร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานที่ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

3.4 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา หมายถึง การที่บุคลากรเข้าไปร่วมในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนา อันเนื่องมาจากระบบนั้นไม่สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ หรือเป็นการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

4. บุคลากรสายวิชาการ หมายถึง ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (งบประมาณแผ่นดิน) พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (เงินรายได้) พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานตามสัญญา ที่ทำหน้าที่สอนและวิจัย หรือทำหน้าที่วิจัยโดยเฉพาะ

5. บุคลากรสายสนับสนุน หมายถึง ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (งบประมาณแผ่นดิน) พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (เงินรายได้) พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานตามสัญญา ที่ทำหน้าที่ต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงาน สำนัก สถาบัน กอง ศูนย์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำผลการวิจัยเสนอผู้บริหารเพื่อวางแผน กำหนดนโยบาย และหากกลยุทธ์ที่สนับสนุนให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพของสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
3. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสำนักงานอธิการบดี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการลดปัญหา การต่อต้าน หรือการขัดแย้งในการกระทำกิจกรรมใดๆ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมมากล่าว ดังนี้

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

วรรณวิไล วรวิภโฆษิต (2540) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล อาจมีความเกี่ยวข้องทั้งทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การตัดสินใจ วางแผนปฏิบัติ ตลอดจนติดตามและประเมิน เพื่อบรรลุถึงเป้าประสงค์เป็นสำคัญ

วรรณิการ์ณ ภูมิงค์พิทักษ์ (2540) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ให้ประชาชนไม่ว่าปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน โดยร่วมกันคิด ร่วมลงมือปฏิบัติการ ร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ และร่วมในการติดตามและประเมินผล

ศิริเพ็ญ เนื่องจำนงค์ (2542) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง ความร่วมมือของปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้าร่วมรับผิดชอบ หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ต้องการด้วยความสมัครใจ โดยกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กร เพื่อให้บรรลุถึงการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

วันพร จันทรเวโรจน์ (2543) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group Situation) ส่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าว เป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบกลุ่มดังกล่าวด้วย และอาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือร่วมใจ + การประสานงาน + ความรับผิดชอบ

ไพชยนต์ จันทเขต (2545) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมกันประเมินผลในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง

ยุพาพร รูปงาม (2545) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของการต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้นกระทำผ่านองค์การ (Organization) ดังนั้นองค์การจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้

พิชชา บัวแยม (2547) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมนั้นเป็นลักษณะหนึ่งของกระบวนการพัฒนาที่ประกอบไปด้วยการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้าย คือ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนแก้ปัญหา ร่วมค้นหาข้อมูลในชุมชน ร่วมรับผิดชอบร่วมรับผลจากการพัฒนา ทั้งในรูปของบุคคลและกลุ่มอย่างแท้จริงด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่ด้วยความเกรงใจหรือถูกบังคับ

ถวิรวดี บุรีกุล (2548) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีอยู่ในเกือบทุกกิจกรรมของสังคม ขึ้นอยู่กับความสนใจและประเด็นในการพิจารณา โดยมีพื้นฐานว่าประชาชนต้องมีอิสรภาพ ความเสมอภาค และความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้การมีส่วนร่วมจะต้องมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย ต้องมีกิจกรรม เป้าหมาย และต้องมีกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สหประชาชาติ (United Nations, 1981) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นการสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ และเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินการพัฒนา รวมถึงการมีส่วนในการรับผลประโยชน์จากผลของการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน Devid & Newstrom (1985) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเกี่ยวข้องทางจิตใจและความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของกลุ่ม หรือเป็นแรงกระตุ้นที่ช่วยทำให้มีความสำเร็จซึ่งเป็นเป้าหมายของกลุ่ม หรือเป็นความรับผิดชอบต่อกิจกรรมร่วมกันด้วยการเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement) การช่วยเหลือ (Contribution) และการร่วมรับผิดชอบ (Responsibility)

Gustova (1990) อ้างถึงใน พงศ์ธวัช วิวังสุ (2546) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่บุคคลได้เข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม ซึ่งการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เป็นส่วนที่ต้องร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการ การประสานงาน การบริหารงาน และการพัฒนางาน

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ตัดสินใจอย่างมีเหตุและผลในการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงาน และสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.2 ลักษณะและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

ลักษณะการมีส่วนร่วม มีประเด็นสำคัญ 10 ประการ ประกอบด้วย (Brenes, 1994 อ้างถึงใน นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2547)

1. ระยะเวลาและสถานที่ในการมีส่วนร่วมกับโครงการ ควรต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมให้ต่อเนื่องตามวงจรชีวิตของโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้นจนโครงการยุติ หรือหากคณะผู้บริหารเห็นว่าเหมาะสมก็ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่แต่ละคนเกี่ยวข้องด้วยจริงๆ เท่านั้นก็ได้
2. การมีส่วนร่วมนั้นมีมิติทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดย ทางด้านปริมาณ หากมีคนมา ร่วมส่วนร่วมกันมากก็ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันดีขึ้นมาก จากนั้นทำให้องค์กรทางสังคมก่อตัวขึ้น ส่วนทางด้านคุณภาพ ควรให้มีส่วนร่วม มีมิติที่จะขัดขวางความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างบุคคล ให้มีส่วนร่วมเสมอภาคจึงจะถือว่ามีความคุณภาพดี
3. จะให้การมีส่วนร่วมเป็นเป้าหมายปลายทาง (End) หรือจะให้ เป็นแนวทาง (Mean) คือการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมที่เป็นวิธีการหรือกระบวนการที่ต้องดำเนินไปอย่างมีคุณภาพซึ่งทำให้ งานเกิดความสำเร็จดียิ่งขึ้น
4. การมีส่วนร่วมนี้ ตามธรรมชาติอาจเกิดขึ้นไม่สม่ำเสมอหรือตลอดเวลาก็ได้
5. การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมและทางการศึกษา ซึ่งหากเกิดขึ้นได้ ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันไปด้วย จะเป็นเสมือนการให้การศึกษาแก่สังคม ในขณะที่เดียวกัน ในบางโอกาสต้องให้เกิดความพร้อม ต้องใช้เวลาในการรอคอย
6. สถานการณ์การมีส่วนร่วมนั้น ต้องคำนึงว่าการมีส่วนร่วมที่แข่งขัน มิใช่เกิดขึ้นจากการออกคำสั่ง แต่จะต้องสร้างขึ้นเอง ต้องให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดแนวคิดประชา สังคม มีจิตสำนึกสาธารณะ เคารพความหลากหลายทางความคิด ทำให้มุมมองกว้างขึ้น เกิดความ รอบคอบขึ้นจนเป็นวิถีชีวิตประจำวันของประชาชน
7. มีคณะผู้บริหารการมีส่วนร่วมพิจารณา เพื่อวางแผนดำเนินการให้เหมาะสมว่าจะให้ บุคคลใด กลุ่มใด เข้ามามีส่วนร่วมเมื่อใด และโดยวิธีใด
8. การมีส่วนร่วมรับรู้สภาพปัญหาโดยมีส่วนร่วม จะทำให้คนในชุมชนได้รู้สภาพจริงมากขึ้น
9. การอยู่ร่วมกันในชุมชนใหญ่ มิได้ใช้ชุมชนเป็นเพียงที่รวมคน คล้ายเอาก้อนหินมากรอก รวมกันเท่านั้น แต่ใช้ชุมชนหนึ่งๆ มักมีความผูกพันเอื้ออาทรต่อกัน มีค่านิยมร่วมกัน
10. ควรทำให้การมีส่วนร่วมมีลักษณะมีอารมณ์ขันประกอบไปบ้าง จะช่วยให้ บรรยากาศการมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้ดี

อริญญา บำเพ็ญแพทย์ (2547, อ้างถึงใน ปรัชญา ศรีภา, 2540) กล่าวว่าลักษณะการมี ส่วนร่วมที่แท้จริงและสมบูรณ์จะต้องประกอบด้วย กระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Planning) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตาม ประเมินผลและประการสำคัญคือการตัดสินใจ
2. การดำเนินกิจกรรม (Implementation) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการ และบริหารในการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรรงบประมาณ และการบริหาร

3. การใช้ประโยชน์ (Utilization) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับการพึ่งพาตนเอง และการควบคุมทางสังคม

4. การได้รับผลประโยชน์ (Obtaining Benefits) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ฐานที่เท่ากัน ซึ่งอาจจะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว สังคม หรือวัตถุก็ได้

โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1977 อ้างถึงใน พงศ์ธวัช วิวังสุ, 2546) กล่าวว่า ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นกระบวนการกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ การเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) เป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานและประสานงาน

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) เป็นการมองเห็นถึงความสำคัญของผลประโยชน์ และต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ซึ่งผลประโยชน์รวมถึงผลประโยชน์ทางบวกและผลประโยชน์ทางลบที่บุคคลต้องร่วมกันรับผิดชอบ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตในส่วนของการเห็น (View) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectations) จะมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้จากลักษณะและขั้นตอนการมีส่วนร่วมดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมแบ่งได้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) มีส่วนร่วมในการวางแผน 2) มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และ 4) มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวงจร PDCA

(<https://sites.google.com/a/ttc.ac.th/tuktang/xngkhkar-wichachiph/pdca>) ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Plan) เป็นส่วนประกอบของวงจรที่มีความสำคัญ เนื่องจากการวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของงานและเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานในส่วนอื่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนในวงจรเดมมิ่ง เป็นการหาองค์ประกอบของปัญหา โดยวิธีการระดมความคิด การหาสาเหตุของปัญหา การหาวิธีการแก้ปัญหา การจัดทำตารางการปฏิบัติงาน การกำหนดวิธีการดำเนินการ การกำหนดวิธีการตรวจสอบ และประเมินผล ในขั้นตอนนี้ มีการดำเนินการดังนี้

1.1 ตระหนักและกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไข หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยสมาชิกแต่ละคนร่วมมือและประสานกันอย่างใกล้ชิด ในการระบุปัญหาที่เกิดขึ้น ในการดำเนินงาน เพื่อที่จะร่วมกันทำการศึกษาและวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขต่อไป

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์และตรวจสอบการดำเนินงานหรือหาสาเหตุของปัญหาเพื่อใช้ในการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งควรจะวางแผนและดำเนินการเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ ระเบียบ เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการใช้งาน เช่น ตารางตรวจสอบแผนภูมิ แผนภาพ หรือแบบสอบถาม เป็นต้น

1.3 อธิบายปัญหาและกำหนดทางเลือก วิเคราะห์ปัญหา เพื่อใช้กำหนดสาเหตุของความบกพร่อง ตลอดจนแสดงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

1.4 เลือกวิธีการแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงการดำเนินงาน โดยร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์ทางเลือกต่างๆ ผ่านการระดมความคิด และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินงาน ให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจะต้องทำวิจัยและหาข้อมูลเพิ่มเติม หรือกำหนดทางเลือกใหม่ที่มีความน่าจะเป็นในการแก้ปัญหาได้มากกว่าเดิม

2. การปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในตารางการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ สมาชิกกลุ่มต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนนั้นๆ ความสำเร็จของการนำแผนมาปฏิบัติต้องอาศัยการทำงานด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิก ตลอดจนการจัดการทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานตามแผนนั้นๆ

3. การตรวจสอบ (Check) เป็นการตรวจสอบดูว่าเมื่อปฏิบัติงานตามแผน หรือการแก้ปัญหางานตามแผนแล้ว ผลลัพธ์เป็นอย่างไร สภาพปัญหาได้รับการแก้ไขตรงตามเป้าหมายที่กลุ่มตั้งใจหรือไม่ การไม่ประสบผลสำเร็จอาจจะเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น ไม่ปฏิบัติตามแผนความไม่เหมาะสมของแผน การเลือกใช้เทคนิคไม่เหมาะสม เป็นต้น

4. การดำเนินการให้เหมาะสม (Action) เป็นการกระทำภายหลังที่กระบวนการทั้ง 3 ขั้นตอนตามวงจรได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นกรนำเอาผลจากขั้นตอนการตรวจสอบ (C) มาดำเนินการให้เหมาะสมต่อไป

1.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

อคิน รพีพัฒน์ (2527, อ้างถึงใน ยุพาพร รูปงาม, 2545) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมไว้ 5 ทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion)

Maslow (อ้างถึงใน อคิน รพีพัฒน์, 2527) กล่าวว่า การเกลี้ยกล่อม หมายถึง การใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำ ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน และถ้าจะให้เกิดผลดี ผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อม โดยเฉพาะในเรื่องความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow ที่เรียกว่าลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือ ความต้องการของคนจะเป็นไปตามลำดับจากน้อยไปมาก มีทั้งหมด 5 ระดับ ดังนี้

1.1 ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา (Physiological Needs)

เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Survival Needs) ได้แก่ ความต้องการทางด้านอาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ

1.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต (Safety and Security Needs)

ได้แก่ ความต้องการที่อยู่อาศัยอย่างมีความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม

1.3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการ

ความรัก ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

1.4 ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง (Self-Esteem Needs)

ได้แก่ ความภาคภูมิใจ ความต้องการดีเด่นในเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น

ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงเกี่ยวกับความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความสามารถและความสำคัญของบุคคล

1.5 ความต้องการความสำเร็จแห่งตน (Self-Actualization Needs)

เป็นความต้องการในระบบสูงสุดที่อยากจะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดของตนเองเพื่อจะพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความต้องการนี้จึงเป็นความต้องการพิเศษของบุคคลที่จะพยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นแนวทางที่ดีที่สุด

2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Morale)

คนเรามีความต้องการทางกายและใจ ถ้าคนมีขวัญดีพอ ผลของการทำงานจะสูงตามไปด้วย แต่ถ้าขวัญไม่ดี ผลงานก็ต่ำไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทางจิตใจที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่างๆ การจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน เช่น การไม่เอาไรต์เอาเปรียบ การให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น และเมื่อใดก็ตาม ถ้าคนทำงานมีขวัญดี จะเกิดสำนึกในความรับผิดชอบ อันจะเกิดผลดีแก่หน่วยงาน ทั้งในส่วนที่เป็นขวัญส่วนบุคคลและขวัญกลุ่ม ดังนั้น จะเป็นไปได้ว่าขวัญของคนเราโดยเฉพาะคนมีขวัญที่ดี ย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้เช่นกัน

3. ทฤษฎีสร้างความรู้รักชาตินิยม (Nationalism)

ปัจจัยประการหนึ่งที่น่าสู่การมีส่วนร่วมคือการสร้างความรู้รักชาตินิยมให้เกิดขึ้น หมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวเองที่จะอุทิศหรือเน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ มีความพอใจในชาติของตัวเอง พอใจเกียรติภูมิ จงรักภักดี ผูกพันต่อท้องถิ่น

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership)

การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญของการรวมกลุ่มคน จูงใจไปยังเป้าประสงค์โดยทั่วไป แล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดี เรียกว่า ผู้นำปฏิฐาน (Positive Leader) ผู้นำพลวัต (Dynamic Leader) คือ เคลื่อนไหวทำงานอยู่เสมอ และผู้นำไม่มีกิจ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ที่เรียกว่า ผู้นำนิเสธ (Negative Leader) ผลของการใช้ทฤษฎีการสร้างผู้นำจึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีขวัญกำลังใจ งานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้น การสร้างผู้นำที่ดี ย่อมจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ด้วยดีนั่นเอง

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administration and Method)

การใช้ระบบบริหารในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ย่ายเพราะใช้กฎหมาย ระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตาม ผลของความร่วมมือยังไม่มีระบบใดที่ดีที่สุด ในเรื่องการบริหาร เพราะธรรมชาติของคน ถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจ ไม่มีใครบังคับก็จะทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบายและความจำเป็นของรัฐ เพราะการใช้ระบบบริหารเป็นการให้ปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มความคาดหวังผลประโยชน์

1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

สมยศ นาวิการ (2536) ได้เสนอว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วมของบุคคล คือ 1) ปัจจัยด้านสถานการณ์ (Situational Factors) อาทิ เป้าหมายของการดำเนินงาน ผู้บริหารการออกแบบ และองค์กร เป็นต้น 2) การรับรู้บทบาท (Role Perception) มีความเกี่ยวข้องกับความสามารถ และการจูงใจ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน และ 3) ความสามารถและทักษะ (Abilities and Skills) เป็นคุณลักษณะของแต่ละบุคคล รวมถึงระดับความเชี่ยวชาญในงานเฉพาะอย่าง โดยความสามารถ จะมีความสัมพันธ์กับทักษะ ทั้งนี้คุณลักษณะทั้งสองสามารถจะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงให้เพิ่มขึ้นได้

เกียรติศักดิ์ (2536) ได้เสนอปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมไว้ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยของสิ่งจูงใจ หมายถึง การที่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ นั้น คือ ประการแรก ตนจะได้ผลตอบแทนในสิ่งที่ทำไป และประการที่สอง การได้รับการบอกกล่าว หรือได้รับการชักชวนจากบุคคลอื่นให้เข้าร่วม

2. ปัจจัยโครงสร้างของโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม หมายถึง ช่องทางการมีส่วนร่วมและมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับหลังการมีส่วนร่วม ดังนั้นพื้นฐานทางด้านโครงสร้างของการมีส่วนร่วม ควรมีลักษณะดังนี้ คือ ประการแรก เปิดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ประการที่สอง มีการกำหนดเวลาของการมีโอกาสดำเนินการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน สามารถกำหนดเงื่อนไขตามสภาพความเป็นจริง ประการที่สาม มีการกำหนดลักษณะของกิจกรรมที่แน่นอนว่าจะทำอะไร

3. ปัจจัยด้านอำนาจ ในการส่งเสริมกิจกรรมของการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนสามารถกำหนดเป้าหมาย และผลประโยชน์ของกิจกรรมได้

ลอร์เลอร์ (Lawler, 1986 อ้างถึงใน มยุรี ตันติยะวงษ์ชา, 2546) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ 1) การใช้อำนาจที่เหมาะสม หมายถึง รูปแบบของการใช้อำนาจสั่งการหรือการตัดสินใจ ซึ่งจะใช้รูปแบบใดขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การหรือลักษณะงานที่ทำเป็นสำคัญ 2) การให้ข้อมูลข่าวสารที่ทั่วถึง เนื่องจากข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญในองค์การที่จะประสบความสำเร็จ เพราะความสำเร็จจะเกิดจากการร่วมมือและประสานกันทำงาน สิ่งเหล่านี้เป็นผลจากการที่บุคลากรในองค์การได้รับรู้ข่าวสารที่ตรงกัน สามารถปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกันได้ 3) การให้รางวัลจะเป็นแรงจูงใจที่กระตุ้นให้บุคลากรปรารถนาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น 4) การที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถในสิ่งที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม เพราะหากบุคลากรขาดความรู้และทักษะแล้ว โอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมจะน้อยลง

จากการศึกษาแนวคิดการมีส่วนร่วมข้างต้น อาจสรุปได้ว่า บุคคลที่ตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ โดยให้ความร่วมมือ ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การแสดงความคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนร่วมรับผิดชอบในผลการกระทำนั้นๆ หรือสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกประเทศหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการ อาทิ การตื่นตัวในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศต่างๆ การสื่อสารที่ไร้พรมแดน การเพิ่มเสรีด้านการค้าและการบริการ ความคาดหวังของสังคม สิทธิเสรีภาพของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารตลอดจนข้อจำกัดในด้านงบประมาณของประเทศ ปัจจัยเหล่านี้ได้กระตุ้นให้ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาระดับถึงเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งปรากฏออกมาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ทั้งนี้ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมากล่าวในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ

จุลสาร สมศ. ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มิถุนายน - กรกฎาคม (2544) ให้ความหมายว่าการประกันคุณภาพ คือ การดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการ การบริการ/ การจัดการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง คือผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้รับบริการทางอ้อม คือ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ"ป้องกัน" ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ

อดุลย์ วิริยะเวชกุล (2550) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นการนำระบบการบริหารจัดการที่กำกับกระบวนการดำเนินงาน (การผลิต การบริการ) เพื่อให้เกิดความมั่นใจและรับรองได้ว่า ผลลัพธ์จากการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

บรรจง จันทมาศ (2540) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมหรือการปฏิบัติ ไต ๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่วางไว้ จะทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่า จะได้ผลงานที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์

วันชัย ศิริชนะ (2537) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ คือ ระบบที่สร้างความมั่นใจต่อสังคม ผู้ปกครอง นักเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนลูกค้ว่า สถานศึกษาที่ได้รับรองมาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด

สุนทร โสทธิพันธุ์ (2541) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การจัดระบบบริหารวิชาการในมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการกำหนดคุณภาพ การสร้าง การรักษา การติดตามขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการผลิต และการปรับปรุงคุณภาพงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ คือการดำเนินกิจกรรมที่เน้นระบบหรือกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2.2 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 6 เรื่อง มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก(พระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545) การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตามตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสภาสถาบัน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประเมินโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” ทั้งนี้ได้มีการให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

ส่วนวิจัยและพัฒนา, สำนักงานมาตรฐานการศึกษา, ทบวงมหาวิทยาลัย (2541) อธิบายว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อประกันว่าคุณภาพของการศึกษาได้รับการรักษาไว้ และส่งเสริมเพิ่มพูน “การประกันคุณภาพการศึกษา” จึงรวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใดๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแบบแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อได้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการทบทวนและติดตามกระบวนการดำเนินการโดยใกล้ชิด

กรมสามัญศึกษา (2542) อธิบายว่า การประกันคุณภาพเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Mechanical Process) เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคม

วันชัย ศิริชนะ (2537) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการของกลไกใดๆ ที่จะรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

อุทุมพร จามรมาน (2543) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม นอกจากนี้ ยังได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) ยังเกี่ยวข้องกับคำอีก 4 คำ คือ การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) และการรับรองคุณภาพ (Quality Accreditation) ซึ่งได้อธิบายความหมาย ไว้ดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) หมายถึง การระบุนความชัดเจนในวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนถึงวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

2. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) หมายถึง การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างรัดกุมทุกขั้นตอน

3. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) แยกได้เป็น

- การตรวจสอบคุณภาพภายใน (Internal Quality Audit) เป็นการตรวจสอบคุณภาพโดยตัวเอง ตามเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้น

- การตรวจสอบคุณภาพภายนอก (External Quality Audit) เป็นการตรวจสอบคุณภาพ โดยหน่วยงาน/กลุ่มภายนอก ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

4. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นการหาข้อมูลที่เชื่อถือได้เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิต/บริการของหน่วยงานตามเกณฑ์ที่กำหนด

5. การรับรองคุณภาพ (Quality Accreditation) หมายถึง การรับรองหรือไม่รับรองคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งบางครั้งเป็นมาตรฐานทางกายภาพ เช่น พื้นที่ จำนวนอุปกรณ์ ฯลฯ
กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2544) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบประกันคุณภาพที่เกิดขึ้นเพื่อให้มั่นใจได้ว่า การจัดการศึกษาจะบรรลุจุดสำคัญคือ เด็กได้รับการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อย่างน้อยในระดับพื้นฐานที่เด็กไทยทุกคนพึงได้รับและมีโอกาสพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

สมคิดและสุภัทตร์ (2544) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งเริ่มตั้งแต่การวางแผนการจัดสิ่งสนับสนุนอำนวยความสะดวกและการทำงานตามแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ ผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนสาธารณชนด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานและคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เกิดจากการรวมแนวคิด 2 อย่างเข้าด้วยกัน คือ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ซึ่งกล่าวได้ว่าคุณภาพการศึกษานั้น เป็นการให้ความสำคัญกับคุณภาพในเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักการของการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา และคุณภาพตามความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ โดยมีกระบวนการทำงานที่มีการวางแผนและการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ เพื่อจะเป็นหลักประกันให้เกิดความเชื่อมั่นว่าผลการปฏิบัติงานบรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาและตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ การประกันคุณภาพการศึกษา มีความหมายเน้นถึงกลไกหรือกระบวนการหรือกิจกรรม ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานที่สถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนด หรือมีคุณลักษณะเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา อันเป็นการสร้างการยอมรับและความมั่นใจต่อผู้รับบริการและสังคม

มุกดา จิตพรพมา (2552) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการทำงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามแผนที่ได้กำหนดไว้ เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่า ผลผลิตที่เกิดขึ้นมีคุณภาพและมาตรฐานตรงตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อ

พัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องว่า สถานศึกษามีการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลจัดการศึกษาให้เป็นไปตามระบบและระเบียบแบบแผนที่วางไว้ เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันให้ทั้งผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถานศึกษามีการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในทุกระดับของวงการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบมุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ทั้งนี้ โดยอาศัยหลักการและวิธีการบริหารและจัดการคุณภาพสมัยใหม่ที่เน้นการสร้าง ความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผลผลิตหรือการบริการที่เป็นผลผลิตขององค์กรจะมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยที่ความมั่นใจนี้ต้องอยู่บนรากฐานของหลักวิชา ข้อเท็จจริง หลักฐานเชิงประจักษ์ และความสมเหตุสมผลเป็นสำคัญ

การใช้การศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนนั้น นอกจากจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพโดยตรงแล้ว ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงระบบกลไกและสภาพแวดล้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่ กรมสามัญศึกษา (2542) ได้อธิบายว่า จากอดีตถึงปัจจุบันเป็นที่ทราบโดยทั่วไปว่า คุณภาพการจัดการศึกษาของไทยยังมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะระหว่างเขตเมืองกับเขตชนบท และภายในเขตเมืองเองก็มีสถานศึกษาเพียงบางแห่งเท่านั้น ที่ได้รับความนิยมและการยอมรับเป็นพิเศษ โดยภาพรวมแล้วคุณภาพการจัดการศึกษาของไทย จึงยังคงเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่า

1. ผู้จบการศึกษาในแต่ละระดับของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีคุณภาพที่สังคมพอใจ จนแสดงออกถึงการไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม
2. ยังไม่มีมาตรการกลางที่สถานศึกษาต่างๆ พึ่งมี พึ่งประสงค์และพึ่งผลให้ได้ผลเท่าเทียมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
3. มีความสับสนและขาดสภาพสมดุลของแนวคิดต่างๆ เช่น นโยบาย เช่น การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจ การควบคุมจากส่วนกลางและการให้สถานศึกษาเป็นอิสระหรืออยู่ในความดูแลของท้องถิ่น สัดส่วนการบังคับวิชาเรียนและการปล่อยให้เลือกเรียนเสรี ความเข้มงวดและความยืดหยุ่นในมาตรฐานความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม
4. ขาดมาตรฐานที่จะกำกับติดตามให้สถานศึกษาดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติต่างๆ ตามแนวการใช้หลักสูตรให้ได้ผลสำเร็จอย่างจริงจัง

5. ขาดแรงจูงใจหรือการเสริมแรงเพื่อการยกย่องให้เกียรติให้รางวัลความก้าวหน้าตามระบบตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูที่มีผลปฏิบัติงานสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ

ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของคนให้สอดคล้องกับลักษณะของสังคมในปัจจุบันและอนาคต จึงต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเชื่อว่าการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างแท้จริงได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) มีความเห็นว่ามี ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจะต้องเริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเอง ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้นจะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาอันเป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อให้เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข จะได้ช่วยกันสร้างสรรค์สังคมให้มีสันติ มีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เศรษฐกิจมั่นคง สามารถร่วมมือและแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกต่อไป

นอกจากมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามภาระรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งได้ให้ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดไว้ในมาตรา 47 -51 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (2545) มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผล การจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ให้มีการประเมิน

คุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองให้ทำการประเมินภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่การประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

จากข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวนี้ กรมวิชาการ (2544) ให้ข้อสรุปว่า สถานศึกษาจะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาของตนและแสดงความรับผิดชอบให้ประจักษ์แก่สังคมว่า สถานศึกษามีประสิทธิภาพใน 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

2. สถานศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนบรรลุผลตามมาตรฐานอย่างแท้จริง

2.4 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สมคิด พรหมจ้อย และสุพิศภัทร์, 2544 อ้างถึงใน จันทร์พร สุดจำนงค์ (2548) กล่าวว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ จำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

1. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การติดตามตรวจสอบและการตัดสินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น
2. การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การติดตามตรวจสอบและตัดสินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) เห็นว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีแนวคิดเพื่อการส่งเสริมและเสนอแนะทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพเป็นการกำหนดคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งเน้นสิ่งต่อไปนี้

2.1 การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และติดตามประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียน รวมทั้งการจัดทำรายงานต่อสาธารณชน

2.2 การนิเทศเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 มาตรการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน

3. การประเมินคุณภาพเป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอก แต่ก็ยังถือเป็นการประเมินภายใน เพราะเป็นหน่วยงานในสายการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษาเป็นระยะๆ ตามที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชน

กรมสามัญศึกษา (2542) ได้กำหนดองค์ประกอบหลักของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ประกอบด้วยขั้นตอนการพัฒนาที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control) หมายถึง กระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินงานเพื่อการเข้าสู่คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงาน 2 ขั้นตอน คือ

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Educational Standards) เป็นการดำเนินงานให้ได้มาตรฐานการศึกษา ทั้งด้านผลผลิต (Output) ปัจจัย (Input) และกระบวนการ (Process) ซึ่งจะใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้

2. การตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (Internal Quality Audit and Intervention) หมายถึง กระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ (Information) ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

2.1 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา โดยให้สถานศึกษาประเมินตนเอง (School Self Evaluation) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา แล้วจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

2.2 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบและควบคุมคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด แล้วรายงานผลการจัดการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสาธารณชน

2.3 การกำหนดมาตรฐานการปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เป็นการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อใช้มาตรการต่างๆ ในการปรับปรุงและส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Quality Accreditation) หมายถึง กระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินงานในการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินจะได้ใบรับรองมาตรฐานการศึกษาหรือคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานที่ให้การรับรองและให้สถานศึกษาเฝ้าระวังรักษาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่จะสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดกระบวนการในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น

3. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสำนักงานอธิการบดี

สำนักงานอธิการบดี เป็นหน่วยงานบริหารและจัดการกลางของมหาวิทยาลัย มีบทบาทภารกิจหลักคือ อำนวยการ บริหาร ควบคุม กำกับ ติดตาม ประสานงานด้านการบริหารและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานคณะ ศูนย์ สำนัก ในสังกัดตลอดจนการประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้การปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ปัจจุบัน สำนักงานอธิการบดีมีสำนักงานตั้งอยู่ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา เลขที่ 80 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาดอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000 มีนายประสิน ปูนอน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี

สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีชื่อเดิมว่า “สำนักงานอธิการ” ได้จัดตั้งขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2519 ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 โดยบัญญัติให้สำนักงานอธิการมีหัวหน้าสำนักงานอธิการหนึ่งคนเป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุมดูแลรับผิดชอบในสำนักงาน และอาจมีรองหัวหน้าสำนักงานอธิการเป็นผู้ช่วยปฏิบัติหน้าที่ก็ได้ เริ่มแรกสำนักงานอธิการ ตั้งอยู่ที่ชั้น 1 อาคาร 4 วิทยาลัยครูมหาสารคาม มีผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานอธิการ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามลำดับ ดังนี้

เรืออากาศเอกปิติ ทรรพสุ	พ.ศ. 2518 – พ.ศ. 2519
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ ยอดยิ่ง	พ.ศ. 2519 – พ.ศ. 2527
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเวศ บุญมี	พ.ศ. 2527 – พ.ศ. 2532
รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี	พ.ศ. 2532 – พ.ศ. 2534

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณ ปะวรรณจะ พ.ศ. 2534 – พ.ศ. 2538

ในปี พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลปัจจุบันได้ทรงพระราชทานนาม “สถาบันราชภัฏ” แก่ “วิทยาลัยครู” ทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 พร้อมกับพระราชทานตราพระราชลัญจกรในพระองค์ เพื่อให้เป็นตราสัญลักษณ์ประจำสถาบันราชภัฏทั่วประเทศด้วย ในปี พ.ศ. 2538 ได้มีพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 และตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อ สำนักงานอธิการ เป็นสำนักงานอธิการบดีโดยกำหนดให้มีผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชา กำกับดูแลการบริหารงานในสำนักงานอธิการบดี โดยในระยะเริ่มแรกได้จัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสำนักงานอธิการบดี ออกเป็น 11 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายเลขานุการ
2. ฝ่ายธุรการ
3. ฝ่ายการเงิน
4. ฝ่ายพัสดุ
5. ฝ่ายนิติการและการเจ้าหน้าที่
6. ฝ่ายอาคารสถานที่
7. ฝ่ายยานพาหนะ
8. ฝ่ายประชาสัมพันธ์
9. ฝ่ายสุขภาพและประปา
10. ฝ่ายสวัสดิการและรักษาความปลอดภัย
11. ฝ่ายไฟฟ้า แสงเสียงและโทรศัพท์

ในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารหน่วยงานภายในสำนักงานอธิการบดี ออกเป็น 16 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายการเงิน
2. ฝ่ายพัสดุ
3. ฝ่ายการเจ้าหน้าที่
4. ฝ่ายเลขานุการ
5. ฝ่ายธุรการ
6. ฝ่ายวินัยและนิติการ
7. ฝ่ายยานพาหนะ
8. ฝ่ายรักษาความปลอดภัย
9. ฝ่ายไฟฟ้า แสงเสียงและโทรศัพท์
10. ฝ่ายประปา
11. ฝ่ายสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
12. ฝ่ายสวัสดิการ
13. ฝ่ายงบประมาณ
14. ฝ่ายออกแบบก่อสร้าง
15. ฝ่ายควบคุมการก่อสร้าง

16. ฝ่ายบริหารงานอาคารสถานที่

การบริหารงานของสำนักงานอธิการบดี ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไมตรี จันทร์ดาประดิษฐ์ พ.ศ. 2538 – พ.ศ. 2542
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ ทองดอนบม พ.ศ. 2542 – พ.ศ. 2544
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉันทิพย์ สาธิตานันต์ พ.ศ. 2544 – พ.ศ. 2547

ต่อมาในปี พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏทั่วประเทศได้เปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และสถาบันราชภัฏมหาสารคามได้ยกฐานะจากสถาบันราชภัฏเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2547 ในระยะเริ่มแรกมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉันทิพย์ สาธิตานันต์ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี

ในปี พ.ศ. 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ประกาศแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานอธิการบดีออกเป็นกอง รวม 7 กอง เพื่อรองรับโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และมีคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ 0967/2548 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2548 แต่งตั้งนายประสิน ปูนอน ให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี โดยมีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมกำกับดูแล การบริหารงานหน่วยงานภายในทั้ง 7 กอง และแต่งตั้งบุคคลให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกอง ประกอบด้วย

1. อาจารย์ชัชวาลย์ พิพิศจันทร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองกลาง มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบงานสารบรรณ งานเลขานุการ งานประชาสัมพันธ์ งานประชุมและพิธีการ งานรักษาความปลอดภัยและจราจร และงานยานพาหนะ
2. อาจารย์เชษฐา จักรไชย ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบงานสรรหาบรรจุและแต่งตั้ง งานทะเบียนประวัติบำเหน็จ-ความดีความชอบ งานพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากร งานสวัสดิการ งานวิเทศสัมพันธ์ และงานวินัยและนิติการ
3. นางลำดวน ดวงคมทา ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองคลังและพัสดุ มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบงานทางการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ การเบิก-จ่ายงบประมาณ และระบบ GFMS
4. อาจารย์นิคม บัวภา ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองอาคารสถานที่ มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสาธารณูปโภค งานออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง และงานซ่อมบำรุงรักษา
5. นางทองอ่อน อุตรินทร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองทรัพย์สินและรายได้ มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการจัดเก็บและการหารายได้ งานบัญชีทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่พันตรี ดร.กิตติกรณ์ บำรุงบุญ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบงานกิจการนักศึกษา งานให้บริการและสวัสดิการของนักศึกษา งานพัฒนานักศึกษา งานแนะแนวและทุนการศึกษา งานกีฬาและนันทนาการ และงานศูนย์เวชป้องกัน

7. นายเมธี กลมดวง ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองแผนงาน มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบการวางแผนงานและนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ งานสถิติและข้อมูล งานติดตามและประเมินผล และงานประกันคุณภาพ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2549 กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 123 ตอนที่ 74ง วันที่ 3 สิงหาคม 2549 โดยได้แบ่งโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานอธิการบดี ออกเป็น 5 กอง ในระยะเริ่มแรกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ 1928/2549 ลงวันที่ 25 กันยายน 2549 แต่งตั้ง นายประสลิน ปูนอน เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีและแต่งตั้งผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ดังนี้

1. นายชัชวาลย์ พิพิศจันทร์	รักษาการผู้อำนวยการกองกลาง
2. นางลำดวน ดวงคมทา	รักษาการผู้อำนวยการกองคลัง
3. นางพิศุทธา อารีราษฎร์	รักษาการผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน
4. นางจันทน์นันทน์ จารุโณปถัมภ์	รักษาการผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล
5. ผศ.ว่าที่พันตรี ดร.กิตติกรณม์ บำรุงบุญ	รักษาการผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

ในปี พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ดำเนินการประเมินบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง และมีคำสั่งแต่งตั้งนายประสลิน ปูนอน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี และแต่งตั้งบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ดังนี้

1. นายชัชวาลย์ พิพิศจันทร์	ผู้อำนวยการกองกลาง
2. นางลำดวน ดวงคมทา	ผู้อำนวยการกองคลัง
3. นายเมธี กลมดวง	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน
4. นางจันทน์นันทน์ จารุโณปถัมภ์	ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล
5. ผศ.ว่าที่พันตรี ดร.กิตติกรณม์ บำรุงบุญ	ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

ในปี พ.ศ. 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนตำแหน่งผู้บริหารภายในสำนักงานอธิการบดี และแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ดังนี้

1. นายชัชวาลย์ พิพิศจันทร์	ผู้อำนวยการกองคลัง
2. นางลำดวน ดวงคมทา	ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล
3. นายเมธี กลมดวง	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน
4. นางจันทน์นันทน์ จารุโณปถัมภ์	ผู้อำนวยการกองกลาง
5. ว่าที่ ร.ต. อนิรุทธ์ แดงหยง	ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ

สำนักงานอธิการบดี มีความภูมิใจในการมีส่วนร่วมกับความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มาโดยลำดับจากโรงเรียนประถมกสิกรรม เมื่อ พ.ศ. 2468 เป็นโรงเรียนประถมวิสามัญและฝึกหัดครูกสิกรรมชั้นต่ำ พ.ศ. 2473 ยกฐานะเป็นโรงเรียนประกาศนียบัตรจังหวัด พ.ศ. 2481 เปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู ในปี พ.ศ. 2481 ยกฐานะเป็นวิทยาลัยครู เมื่อ พ.ศ. 2505 สู่สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 และปัจจุบันได้รับการ

ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบัน

สำนักงานอธิการบดีเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นศูนย์รวมการบริหารและอำนวยการเพื่อให้องค์กรมวิทยาลัยขับเคลื่อนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้ได้ ดังนั้น ภารกิจทั้งหลายที่จะเอื้อต่อการก้าวไปข้างหน้า ให้มหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จ สำนักงานอธิการบดี จึงเป็นหน่วยงานที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะสนองและเอื้ออำนวยให้มหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จดังกล่าวได้ อันมีผลมาจากภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานอธิการบดี โดยกองนโยบายและแผนมีหน้าที่ในการจัดทำแผนและวิเคราะห์แผนเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ดำเนินการประชาสัมพันธ์จัดเตรียมสถานที่ บริเวณ ภูมิทัศน์ อำนวยความสะดวกในเรื่องยานพาหนะ การจราจร ดูแลความปลอดภัยและสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ตลอดจนติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานภายนอกโดยกองกลางด้านบุคลากรเริ่มจากการบรรจุ แต่งตั้ง การพัฒนา การสร้างขวัญกำลังใจ การจัดสวัสดิการอื่น ๆ แก่บุคลากรในสังกัดจนเกษียณอายุ โดยกองบริหารงานบุคคล

การดูแลนักศึกษาเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำนักงานอธิการบดีโดยกองพัฒนานักศึกษา จะต้องให้ความสำคัญและสร้างความผูกพัน สร้างจิตสำนึกและหล่อหลอมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นระหว่างนักศึกษา กับสถาบัน นักศึกษากับนักศึกษา และนักศึกษากับชุมชน นอกจากนั้นการจัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง การบำรุงรักษา ตลอดจนการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง การจัดการและบริหารการเงินการคลัง ตลอดจนการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัย ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยกองคลัง และการดำเนินการของหน่วยงานในสังกัดทุกกองของสำนักงานอธิการบดีได้ดำเนินการมาโดยราบรื่นและมีผลงาน สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับมหาวิทยาลัยมาโดยลำดับจนเป็นที่ประจักษ์ จึงนับเป็นความภาคภูมิใจของบุคลากรและหน่วยงานสังกัดสำนักงานอธิการบดีอย่างยิ่ง

ปรัชญา

พัฒนาคน พัฒนางาน เพื่อมหาวิทยาลัย สู่มาตรฐานสากล

ปณิธาน

มหาวิทยาลัยต้องน่าอยู่ จะเชิดชูผู้มีคุณธรรม เป็นผู้นำบนพื้นฐานความพอดี มีสุข

วิสัยทัศน์

สำนักงานอธิการบดี เป็นหน่วยงานที่มีระบบการบริหารจัดการคุณภาพสูง เป็นตัวอย่างทั้งการประสานงาน การสนับสนุนข้อมูล คุณภาพระบบสนับสนุนอื่น ๆ มีแนวทางการพึ่งพาตนเองและใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างเหมาะสม

พันธกิจ

1. สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามนโยบาย ของอธิการบดี และสภามหาวิทยาลัย
2. วางแผนและจัดทำโครงการ ให้มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันทุกระดับ โดยยึดนโยบาย และเป้าหมายของสภามหาวิทยาลัย
3. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความกระชับ รวดเร็วและให้บุคลากรตลอดจนชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ
4. นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ในการปฏิบัติงาน เพื่อประสิทธิภาพการบริหารงาน และการจัดการ
5. พัฒนาระบบการสรรหา และพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาล
6. พัฒนาระบบการควบคุมภายในให้มีความเข้มแข็ง ลดความเสี่ยง รองรับการประเมินทั้ง จากภายในและภายนอก
7. ประสานกับหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเอื้อต่อการบริหาร จัดการ การศึกษา ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการ
2. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรสำนักงานอธิการบดี
3. พัฒนาระบบการบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาระบบการวางแผนและการติดตามประเมินผล
5. พัฒนาสำนักงานอธิการบดีตามหลักการบริหารจัดการที่ดี

เป้าประสงค์

1. มีระบบข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ทันสมัย
2. มีระบบงาน บุคลากร สภาพแวดล้อม ที่มีคุณภาพเป็นมาตรฐาน
3. มีระบบการจัดหา/พึ่งพาตนเอง และใช้ทรัพยากรร่วมกัน
4. มีระบบการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว ครอบคลุม
5. มีระบบบริหารเป็นมาตรฐาน/ธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

1. สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมศึกษาต่องานอย่างต่อเนื่อง
2. ให้ทุกหน่วยงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
3. จัดให้มีแผนภูมิแสดงให้เห็นสายการบริหารงานอย่างชัดเจนทุกหน่วยงาน
4. ให้บุคลากรทุกคนมีความรู้และสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ ปฏิบัติงานได้จริง

5. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง เทียบธรรม
6. ดำเนินการจัดวางระบบควบคุมภายในให้ครอบคลุมทุกภาระงาน เพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน
7. รายงานผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานภายนอก และภายใน ให้รับทราบทุกปี

นโยบายสำนักงานอธิการบดี

1. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความมั่นคงก้าวหน้าในสายงานอย่างทั่วถึง มีความพร้อมและทันสมัยในการประสานและบริการอย่างเป็นระบบ
2. พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัยต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน เพื่อรองรับการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ทันสมัย บูรณาการการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเป็นประโยชน์สูงสุด เน้นความประหยัดเหมาะสม นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อนำสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว
4. พัฒนาระบบบริหาร โดยยึดการมีส่วนร่วม กระจายอำนาจ ลดขั้นตอนการปฏิบัติให้มีความกระชับรวดเร็วไม่ขัดระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางเยาว์ วิมานทอง (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้าราชการพลเรือนสายวิชาการและมีประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม สัมมนา ฝึกอบรม ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับการรับรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในคณะ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการรับรู้ระดับมากในด้านบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วมในกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นเพียงผู้สนองนโยบายเพื่อไปปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ตามที่ผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนด โดยผู้บริหารยังคงใช้อำนาจในการตัดสินใจและสั่งการให้บุคลากรปฏิบัติ

พงศ์รัช วิวังสุ (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการของหน่วยงานด้านการเรียนการสอนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวแปรสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือสำหรับผู้ร่วมงาน และการได้รับการฝึกอบรมด้านประกันคุณภาพการศึกษาและตัวแปรลักษณะทางจิต ได้แก่ เจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา แรงจูงใจในการ

ทำงานประกันคุณภาพการศึกษาและสุขภาพจิตของบุคลากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา แปรปรวนไปตามสภาพแวดล้อมลักษณะทางจิตแต่ละด้าน 3) ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิต ได้แก่ แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา เจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา และสุขภาพจิตของบุคลากรร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ คิดเป็นร้อยละ 47.60

สายชนม์ สัจจานิตย์, และคณะ (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประเมินระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งเปรียบเทียบคะแนนการประเมินของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มหน่วยงาน เกี่ยวกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า การประเมินระบบ กลไก ปัญหาอุปสรรค และการพัฒนางานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยศิลปากรในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นการประเมินกลไกของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความเหมาะสมมากที่สุด การประเมินปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคระดับปานกลางโดยปัญหาอุปสรรคที่มีคะแนนการประเมินสูงสุดคือ มีภาระงานเพิ่ม รองลงมาคือ สิ้นเปลืองเวลา และบุคลากรไม่เห็นความสำคัญ โดยผู้ประเมินให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า แนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัยชัดเจนดีแล้ว แต่ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญ ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เข้าใจถึงหัวใจสำคัญของงานประกันคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมให้ทุกคนตระหนักว่างานที่เขาทำอยู่จะทำให้มีคุณภาพได้อย่างไรและปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร ควรมีการประชาสัมพันธ์ลงสู่บุคลากรทุกคน มิใช่เป็นหน้าที่ของคนใดคนหนึ่งเท่านั้น โดยมหาวิทยาลัยอาจจะให้อิสระในการกำหนดตัวบ่งชี้ตามภารกิจหลักของงานโดยลงมาให้ข้อเสนอแนะตามที่หน่วยงานร้องขอ อาจจะทำให้บุคลากรระดับล่างรับทราบและชัดเจนในการประกันคุณภาพได้ บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ได้มีส่วนร่วม เป็นเพียงผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้ฝ่ายบริหารดำเนินการจัดทำเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไปเท่านั้น แต่บุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ต้องทำทุกขั้นตอนของกระบวนการเอง โดยไม่มีผู้ใดให้ความสนใจขาดความร่วมมืออย่างมาก เจ้าหน้าที่และคณาจารย์ขาดความเข้าใจ ขาดแรงจูงใจ มีภาระงานมากเกินไป รวมไปถึงบุคลากรหรือกรรมการส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบกับมีงานประจำอื่นจึงไม่สามารถทำงานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

จันทร์พร สุดจางค์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรสายสนับสนุนการเรียนการสอน : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในด้านการปรับปรุงระบบมากที่สุดซึ่งอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 3.61 รองลงมาได้แก่ด้านการดำเนินงานซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.59 ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานซึ่งอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 3.53 และด้านการวางแผนซึ่งอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 นอกจากนี้ยังพบว่าด้านการวางแผนของการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันตามสถานภาพที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบ อยู่ในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก จำแนกตามสายงาน พบว่า ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย (เงินแผ่นดิน) พนักงานมหาวิทยาลัย (เงินรายได้) มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบ อยู่ในระดับน้อย และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

สาวิตรี ไชยสมบัติ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$) เมื่อพิจารณารายด้านและจัดลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาสูงสุด คือ ด้านการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และที่มีส่วนร่วมต่ำที่สุดคือ ด้านการวางแผน

ภคจิรา สุนทรศิริ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวนศาสตร์อยู่ในระดับกลาง 2) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และความเกี่ยวข้องกับการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การคิดพัฒนา การตัดสินใจ การปฏิบัติงานและประเมินผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยกำหนดแนวทางดำเนินการศึกษาและการรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสาร (Documentary Study) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาว่ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาจากเอกสารทางราชการ หนังสือ บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอินเทอร์เน็ต

2. การศึกษาจากภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่กำหนด

ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้กำหนดไว้แล้วนั้น ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานอธิการบดี ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารและบุคลากร รวมจำนวนทั้งสิ้น 180 คน (ข้อมูลจากกองบริหารงานบุคคล สำนักงานอธิการบดี, 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 ใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) จากประชากรทั้งหมด จำนวน 180 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คน

1.2.2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากร (Proportional Allocation) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างและเป้าหมายการแจกแบบสอบถาม

หน่วยงานที่สังกัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กองกลาง	90	62
กองบริหารงานบุคคล	13	9
กองนโยบายและแผน	11	7
กองคลัง	31	21
กองพัฒนานักศึกษา	21	14
ศูนย์คอมพิวเตอร์	14	10
รวม	180	123

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทของบุคลากร ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา อายุการทำงานหรือระยะเวลาการปฏิบัติงาน และหน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ และแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของหน่วยงาน ด้านลักษณะของผู้บริหาร ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน และด้านลักษณะการบริหารจัดการ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน ระดับความคิดเห็น

- 5 เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 เห็นด้วยมาก
- 3 ไม่แน่ใจ
- 4 ไม่เห็นด้วย
- 5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การแปลความหมาย แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับและแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และด้านการปรับปรุงพัฒนา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน ระดับการมีส่วนร่วม

- 3 มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
- 2 มีส่วนร่วมปานกลาง
- 1 มีส่วนร่วมน้อย
- 0 ไม่เคยมีส่วนร่วม

การแปลความหมาย แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 2.01 - 3.00 หมายถึง มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
- ค่าเฉลี่ย 1.01 - 2.00 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 0.01 - 1.00 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอข้อคิดเห็นคำแนะนำ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานอธิการบดี ทั้ง 6 หน่วยงาน ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลจำนวน 7 วัน โดยแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 123 ชุด ได้รับคืน 123 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายอัตราการได้รับคืนที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปกรอกข้อมูลลงในโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for the social science : SPSS) โดยดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลด้านสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ข้อมูลด้านปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปเป็นความเรียงแบบร้อยแก้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนตัวอย่าง

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าสถิติ F

SS แทน ผลรวมกำลังสอง

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง

df แทน ระดับชั้นความเป็นอิสระ

P แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ

X_1 แทน ด้านลักษณะของหน่วยงาน

X_2 แทน ด้านลักษณะของผู้บริหาร

X_3 แทน ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน

X_4 แทน ด้านลักษณะการบริหารจัดการ

Y แทน การมีส่วนร่วม

2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผลโดยภาพรวม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้าน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลโดยการบรรยาย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้าน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลโดยการบรรยาย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปเป็นความเรียงแบบร้อยแก้ว

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน ปรากฏผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทบุคลากร ตำแหน่ง ระดับการศึกษา อายุการทำงานหรือระยะเวลาการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด โดยแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของผู้ตอบแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประเภทบุคลากร ตำแหน่ง ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	24	19.51
1.2 เพศหญิง	99	80.49

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
2.4 พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (งบประมาณแผ่นดิน)	29	23.58
2.5 พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (เงินรายได้)	75	60.97
3. ตำแหน่งงาน		
3.1 ผู้บริหาร	2	1.63
3.2 บุคลากรสายวิชาการ	-	-
3.3 บุคลากรสายสนับสนุน	121	98.37
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	32	26.02
4.2 ปริญญาตรี	85	69.11
4.3 ปริญญาโท	6	4.87
4.4 ปริญญาเอก	-	-
5. อายุการทำงาน		
5.1 ต่ำกว่า 3 ปี	15	12.19
5.2 3 - 6 ปี	50	40.65
5.3 7 - 9 ปี	29	23.58
5.4 มากกว่า 9 ปี	29	23.58
6. หน่วยงานที่สังกัด		
6.1 กองกลาง	62	50.41
6.2 กองบริหารงานบุคคล	9	7.32
6.3 กองนโยบายและแผน	7	5.69
6.4 กองคลัง	21	17.07
6.5 กองพัฒนานักศึกษา	14	11.38
6.6 ศูนย์คอมพิวเตอร์	10	8.13

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 80.49 เป็นเพศชาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 19.51 โดยมีเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (เงินรายได้) ร้อยละ 60.97 พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (งบประมาณแผ่นดิน) ร้อยละ 23.58 เป็นพนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และข้าราชการ ร้อยละ 9.76 3.25 และ 2.44 ตามลำดับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรสายสนับสนุน ร้อยละ 98.37 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 69.11 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 26.02 และระดับปริญญาโท 4.87 มีอายุงาน 3 - 6 ปี ร้อยละ 40.65 7 - 9 ปี และมากกว่า 9 ปีเท่ากัน ร้อยละ 23.58 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัด กองกลาง ร้อยละ 50.41 กองคลัง 17.04 และกองพัฒนานักศึกษา ร้อยละ 11.38

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร
ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยแบ่งปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของหน่วยงาน ด้านลักษณะของผู้บริหาร ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน และด้านลักษณะด้านการบริหารจัดการ ใช้การวิเคราะห์โดยรวมและรายด้าน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลโดยการบรรยาย ดังตารางที่ 3 - 8

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านลักษณะของหน่วยงาน	4.21	0.92	เห็นด้วยมาก
2. ด้านลักษณะของผู้บริหาร	4.43	0.73	เห็นด้วยมาก
3. ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน	4.32	0.80	เห็นด้วยมาก
4. ด้านลักษณะด้านการบริหารจัดการ	4.42	0.79	เห็นด้วยมาก
โดยรวม	4.35	0.81	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านลักษณะของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 4.43 ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย 4.42 ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย 4.32 และด้านลักษณะของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย 4.21 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของหน่วยงาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านลักษณะของหน่วยงาน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจน	4.33	0.72	เห็นด้วยมาก
2. การกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจน	4.34	0.79	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านลักษณะของหน่วยงาน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. วัฒนธรรมการทำงานในหน่วยงานมีลักษณะยอมรับ การเปลี่ยนแปลง	4.14	1.05	เห็นด้วยมาก
4. มีการจัดฝึกอบรม/บรรยายทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้ เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกระดับ อย่างทั่วถึง	4.28	1.09	เห็นด้วยมาก
5. หน่วยงานมีบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	3.95	1.31	เห็นด้วยมาก
โดยรวม	4.21	0.92	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกัน
คุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
4.21 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยการกำหนดบทบาทและอำนาจ
หน้าที่ของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ
4.34 รองลงมาคือ การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพ
การศึกษามีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.33 และหน่วยงานมีบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการ
ประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.37

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการ
ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของผู้บริหาร

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านลักษณะของผู้บริหาร	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
6. ผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจการประกันคุณภาพ การศึกษา	4.48	0.59	เห็นด้วยมาก
7. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา	4.47	0.74	เห็นด้วยมาก
8. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และมีแนวคิดในการพัฒนางาน ประกันคุณภาพการศึกษา	4.47	0.80	เห็นด้วยมาก
9. ผู้บริหารสามารถกระตุ้นและจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติ งานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มความรู้ ความสามารถ	4.33	0.90	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านลักษณะของผู้บริหาร	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
10.ผู้บริหารมีทักษะในการวางแผนและการกำกับติดตาม งานที่ดีและเป็นระบบ	4.38	0.79	เห็นด้วยมาก
โดยรวม	4.43	0.73	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ ผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.48 รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และมีแนวคิดในการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.47 และผู้บริหารสามารถกระตุ้นและจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 4.33

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11.บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	4.33	0.84	เห็นด้วยมาก
12.บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	4.28	0.70	เห็นด้วยมาก
13.บุคลากรมีการปฏิบัติงานในลักษณะประสานงานที่ดี การร่วมคิด ร่วมทำและการทำงานเป็นทีม	4.47	0.67	เห็นด้วยมาก
14. บุคลากรเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประกัน คุณภาพการศึกษา	4.33	0.84	เห็นด้วยมาก
15.บุคลากรเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษา	4.18	1.19	เห็นด้วยมาก
โดยรวม	4.32	0.80	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.32 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยบุคลากรมีการปฏิบัติงานในลักษณะประสานงานที่ดี การร่วมคิด ร่วมทำและการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

คือ 4.47 รองลงมาคือ บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และบุคลากรเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.33 และบุคลากรเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 4.18

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะการบริหารจัดการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านลักษณะด้านการบริหารจัดการ	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
16. โครงสร้างการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา มีการจัดการอย่างเป็นระเบียบแบบแผน	4.38	0.66	เห็นด้วยมาก
17. จัดสรรและมอบหมายงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม	4.24	0.69	เห็นด้วยมาก
18. ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในหน่วยงานได้รับการจัดสรรให้กับกระบวนการจัดการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ	4.37	0.66	เห็นด้วยมาก
19. มีระบบสารสนเทศที่เอื้ออำนวยต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	4.33	0.65	เห็นด้วยมาก
20. มีการบริหารจัดการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยรูปแบบ PDCA	4.35	0.69	เห็นด้วยมาก
21. มีการนำผลประเมินตนเองของหน่วยงานมาใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแก่บุคลากร	4.37	0.66	เห็นด้วยมาก
โดยรวม	4.42	0.79	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยโครงสร้างการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา มีการจัดการอย่างเป็นระเบียบแบบแผน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.38 รองลงมาคือ ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในหน่วยงานได้รับการจัดสรรให้กับกระบวนการจัดการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ และ มีการนำผลประเมินตนเองของหน่วยงานมาใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแก่บุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.38 และมีระบบสารสนเทศที่เอื้ออำนวยต่อการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3.33

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี

ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการดำเนินงาน (Do) ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check) ด้านการปรับปรุงพัฒนา (Action) ใช้การวิเคราะห์โดยรวมและรายด้าน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลโดยการบรรยาย ดังตารางที่ 9-13

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี

การมีส่วนร่วมของบุคลากร	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการวางแผน	2.52	0.50	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
2. ด้านการดำเนินงาน	2.73	0.33	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
3. ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน	2.52	0.54	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
4. ด้านการปรับปรุงพัฒนา	2.62	0.51	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
โดยรวม	2.60	0.38	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีโดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับสม่ำเสมอ 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 2.73 ด้านการปรับปรุงพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 2.62 ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 2.52 ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ย 2.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการวางแผน

การมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านการวางแผน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน	2.39	0.57	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดวิธีการ/แนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน	2.58	0.57	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านการวางแผน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการประกันคุณภาพ การศึกษาของหน่วยงาน	2.48	0.58	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
4. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการ ดำเนินงานของหน่วยงานตามองค์ประกอบด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษา	2.63	0.65	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
โดยรวม	2.52	0.50	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานอธิการบดี ด้านการวางแผน โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.52 เมื่อพิจารณา
แยกเป็นรายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของหน่วยงานตาม
องค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 2.63 รองลงมาคือ มีส่วน
ร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อกำหนดวิธีการ/แนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพ
การศึกษาของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย 2.58 และท่านมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อ
กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุด คือ 2.39

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกัน
คุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านการดำเนินงาน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อเป็น เอกสารสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของหน่วยงาน	2.63	0.56	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
6. ท่านมีส่วนในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการ ปฏิบัติงาน เพื่อจัดทำสารสนเทศเบื้องต้น	2.72	0.45	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
7. ท่านให้ความร่วมมือจัดส่งข้อมูลรายงานผลการ ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ของหน่วยงาน	2.76	0.43	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
8. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำรายงานผล การประเมินตนเองโดยอาศัยแนวทางการปฏิบัติตาม แผนการประกันคุณภาพของหน่วยงาน	2.85	0.35	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านการดำเนินงาน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
9. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการประกัน คุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน	2.72	0.45	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
โดยรวม	2.73	0.33	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานอธิการบดี ด้านการดำเนินงาน โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.73 เมื่อพิจารณา
แยกเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยอาศัย
แนวทางการปฏิบัติตามแผนการประกันคุณภาพของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 2.85 ท่านให้
ความร่วมมือจัดส่งข้อมูลรายงานผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของ
หน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย 2.76 และมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเอกสารสนับสนุน
การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานคือ 2.63

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกัน
คุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
10. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความสอดคล้อง และความถูกต้องของเอกสารหลักฐานอ้างอิงใน หน่วยงาน	2.53	0.58	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
11. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องของ การปฏิบัติงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ของหน่วยงาน	2.38	0.57	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมเสนอความคิดเห็นและ สรุปผลการประเมินตนเอง	2.63	0.56	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
13. ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และรายงานปัญหาที่ พบจากการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	2.53	0.66	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
โดยรวม	2.52	0.54	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานอธิการบดี ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย
2.52 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในการประชุมเสนอความคิดเห็นและสรุปผลการ
ประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 2.63 รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความ

สอดคล้องและความถูกต้องของเอกสารหลักฐานอ้างอิงในหน่วยงาน และท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และรายงานปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีค่าเฉลี่ย 2.53 และท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 2.38

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการปรับปรุงพัฒนา

การมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านการปรับปรุงพัฒนา	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
14. ท่านได้นำผลจากการประเมินตนเองมาปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานของตนเอง	2.56	0.59	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
15. ท่านได้นำผลการประเมินตนเองมาปรับปรุงเป้าหมายตัวชี้วัดการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป	2.62	0.58	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
16. ท่านได้นำผลการประเมินตนเองมาเป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป	2.62	0.58	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
17. ท่านได้มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินตนเองมากำหนดทิศทางและนโยบายด้านการประกันคุณภาพของหน่วยงาน	2.67	0.56	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ
โดยรวม	2.62	0.51	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการปรับปรุงพัฒนา โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.62 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ ได้มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินตนเองมากำหนดทิศทางและนโยบายด้านการประกันคุณภาพของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.67 รองลงมาคือ ท่านได้นำผลการประเมินตนเองมาปรับปรุงเป้าหมายตัวชี้วัดการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป และ ท่านได้นำผลการประเมินตนเองมาเป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป มีค่าเฉลี่ย 2.62 และท่านได้นำผลจากการประเมินตนเองมาปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานของตนเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 2.56

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผลโดยการบรรยายดังตารางที่ 13 - 15

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X ₁	1	.851**	.875**	.260**	.441**
X ₂		1	.943**	.249**	.490**
X ₃			1	.225*	.505**
X ₄				1	.022
Y					1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

จากตารางที่ 13 พบว่า การมีส่วนร่วม (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะของหน่วยงาน (X₁) ด้านลักษณะของหน่วยงาน (X₂) ด้านลักษณะของผู้บริหาร (X₃) ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน (X₄) ด้านลักษณะการบริหารจัดการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบอำนาจในการทำนายเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F	P
Regression	4.610	1	4.610	41.418	.000 ^b
Residual	13.467	121	.111		
Total	18.077	122			

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 15 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) และค่าสถิติที่ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ที่ใช้พยากรณ์การทำนายปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร กับ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P value
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	1.554	.166		9.372	.000
ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน (X ₃)	.243	.038	.505	6.436	.000

$R = .505, R^2 = .255, \text{Adjusted } R^2 = .249$

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานอธิการบดีในภาพรวมมีเพียง 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน (X₃) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 10.30 ค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 1.554 และค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ .505 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.554 - 0.243 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.505 (X_3)$$

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี

จากการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีผลปรากฏว่าจากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 123 ชุด มีผู้ตอบในส่วนของการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 13 ชุด คิดเป็นร้อยละ 10.57 ซึ่งสรุปเป็นประเด็นสำคัญ

1. การประกันคุณภาพคือการสะท้อนความเป็นจริงขององค์กร ดังนั้นผู้บริหารควรเปิดใจให้กว้างในการยอมรับและแก้ไขตามสถานการณ์ที่เป็นจริง
2. ความรับผิดชอบของการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาควรรับผิดชอบและดำเนินการร่วมกันทั้งองค์กร ไม่ใช่คนใดคนหนึ่งดำเนินการ
3. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษายังไม่รองรับกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการ

4. ควรมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการให้ชัดเจนในกรณีที่มีหน่วยงานรับผิดชอบตัวบ่งชี้หนึ่งๆมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน
5. ควรมีการจัดประชุมเพื่อมอบหมายผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ ตลอดจนการจัดทำการประกันคุณภาพการศึกษา และให้มีการชี้แจงรายละเอียดทุกคณะ/หน่วยงานโดยให้งานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ประสานงานกลาง
6. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดเก็บเอกสารหลักฐานออนไลน์ส่วนกลางของมหาวิทยาลัย และทุกหน่วยงานสามารถดึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปใช้ได้
7. ควรมีการเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอกับภาระงาน เพื่อให้งานประกันคุณภาพการศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
8. ควรมีแผนงานที่ชัดเจนในการดำเนินการตามตัวชี้วัดแต่ละตัว
9. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่ต้นปีการศึกษา เช่น การจัดการประชุม การแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ
10. ควรประชุมกำหนดทิศทางหรือแนวทางการจัดการประกันคุณภาพการศึกษาร่วมหน่วยงานต่างๆ ภายในสำนักงานอธิการบดี
11. ควรมีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนในทุกขั้นตอนตั้งแต่ Input-Process-Output
12. ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเอกสารสนับสนุนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนกันได้
13. ให้มหาวิทยาลัยนำผลการตอบแบบสอบถามครั้งนี้มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและให้มหาวิทยาลัยเล็งเห็นความสำคัญอย่างแท้จริง

จากข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีสามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่หน่วยงานควรเร่งปรับปรุง คือ การเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอกับภาระงานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มีการดำเนินงานที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรมีการสนับสนุนให้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่กระบวนการ Input-Process-Output โดยให้บุคลากรทุกส่วนของหน่วยงานสามารถเข้ามาดูข้อมูลและสามารถนำข้อมูลในระบบไปใช้งานได้ ซึ่งจะช่วยเอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน สะดวกต่อการจัดเก็บข้อมูล และประหยัดเวลาในการค้นหาได้อย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาควรเป็นไปตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการวางแผนและกำหนดทิศทางหรือแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกัน รวมทั้งจัดทำคำสั่งแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่และตัวบ่งชี้ให้ชัดเจน โดยกระจายความรับผิดชอบให้บุคลากรในองค์กรร่วมมือกันดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง ไม่ใช่ผลภาระให้คนใดคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ และนำผลการปฏิบัติงานที่ได้มาร่วมประชุมปรึกษาหารือและทบทวนการปฏิบัติงานเพื่อนำมติที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในสังกัดสำนักงานอธิการบดี ประกอบด้วย กองกลาง กองบริหารงานบุคคล กองนโยบายและแผน กองคลัง กองพัฒนานักศึกษา และศูนย์คอมพิวเตอร์ จำนวน 180 คน และจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกนทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 123 คน จึงแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 123 ชุด และได้รับการส่งแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 123 ชุด นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for the social science : SPSS) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) รวมถึงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) โดยเสนอผลการศึกษาในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงร้อยแก้ว และการวิเคราะห์ผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 99 คนคิดเป็นร้อยละ 80.49 เป็นเพศชาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 19.51 โดยมีเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (เงินรายได้) ร้อยละ 60.98 พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (งบประมาณแผ่นดิน) ร้อยละ 23.58 เป็นพนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และข้าราชการ ร้อยละ 9.76 3.25 และ 2.44 ตามลำดับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรสายสนับสนุน ร้อยละ 98.37 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 69.11 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 26.02 และระดับปริญญาโท 4.87 มีอายุงานส่วนใหญ่ 3 - 6 ปี ร้อยละ 40.65 7 - 9 ปี และมากกว่า 9 ปีเท่ากัน ร้อยละ 23.58 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัด กองกลาง ร้อยละ 50.41 กองคลัง ร้อยละ 17.04 และกองพัฒนานักศึกษา ร้อยละ 11.38

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านลักษณะของผู้บริหาร

ด้านการบริหารจัดการ ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน และด้านลักษณะของหน่วยงาน ตามลำดับ

2.1 ด้านลักษณะของหน่วยงาน ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ จัดอยู่ในระดับมากจำนวน 5 ข้อ โดยการกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.34 รองลงมาคือ การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงาน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.33 และหน่วยงานมีบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.37

2.2 ด้านลักษณะของผู้บริหาร ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.43 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ ผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.48 รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และมีแนวคิดในการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ย 4.47 และผู้บริหารสามารถกระตุ้นและจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 4.33

2.3 ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.32 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยบุคลากรมีการปฏิบัติงานในลักษณะประสานงานที่ดี การร่วมคิด ร่วมทำและการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.47 รองลงมาคือ บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และบุคลากรเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.33 และบุคลากรเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 4.18

2.4 ด้านลักษณะการบริหารจัดการ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านลักษณะการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.42 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โครงสร้างการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษามีการจัดการอย่างเป็นระเบียบแบบแผน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.38 รองลงมาคือ ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในหน่วยงานได้รับการจัดสรรให้กับกระบวนการจัดการด้านการประกันคุณภาพการศึกษอย่างเพียงพอ และ มีการนำผลประเมินตนเองของหน่วยงานมาใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแก่บุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.38 และมีระบบสารสนเทศที่เอื้ออำนวยต่อการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3.33

3. ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับสม่ำเสมอ 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงพัฒนา ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการวางแผน ตามลำดับ

3.1 ด้านการวางแผน ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.52 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของหน่วยงานตามองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อกำหนดวิธีการ/แนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน และท่านมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3.2 ด้านการดำเนินงาน ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี ด้านการดำเนินงาน โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.73 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยอาศัยแนวทางการปฏิบัติตามแผนการประกันคุณภาพของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 2.85 ท่านให้ความร่วมมือจัดส่งข้อมูลรายงานผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย 2.76 และมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเอกสารสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานคือ 2.63

3.3 ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.52 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในการประชุมเสนอความคิดเห็นและสรุปผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 2.63 รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความสอดคล้องและความถูกต้องของเอกสารหลักฐานอ้างอิงในหน่วยงาน และท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และรายงานปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีค่าเฉลี่ย 2.53 และท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 2.38

3.4 ด้านการปรับปรุงพัฒนา ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ด้านการปรับปรุงพัฒนา โดยรวมมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.62 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ ได้มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินตนเองมากำหนดทิศทางและนโยบายด้านการประกันคุณภาพของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.67 รองลงมาคือ ท่านได้นำผลการประเมินตนเองมาปรับปรุงเป้าหมายตัวชี้วัดการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป และ ท่านได้นำผลการประเมินตนเองมาเป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป มีค่าเฉลี่ย 2.62 และท่านได้นำผลจากการประเมินตนเองมาปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานของตนเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 2.56

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี พบว่า การมีส่วนร่วม (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะของหน่วยงาน (X_1) ด้านลักษณะของหน่วยงาน (X_2) ด้านลักษณะของผู้บริหาร (X_3) ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน (X_4) ด้านลักษณะการบริหารจัดการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงาน อธิการบดีในภาพรวมมีเพียง 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 10.30 ค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 1.554 และค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ .505 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.554 - .243 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .505(X_3)$$

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีสามารถสรุปได้ว่า

จากข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีสามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่หน่วยงานควรเร่งปรับปรุง คือ การเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอกับภาระงานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มีการดำเนินงานที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรมีการสนับสนุนให้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่กระบวนการ Input-Process-Output โดยให้บุคลากรทุกส่วนของหน่วยงานสามารถเข้ามาดูข้อมูลและสามารถนำข้อมูลในระบบไปใช้งานได้ ซึ่งจะช่วยเหลือประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน สะดวกต่อการจัดเก็บข้อมูล และประหยัดเวลาในการค้นหาได้อย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาควรเป็นไปตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการวางแผนและกำหนดทิศทางหรือแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกัน รวมทั้งจัดทำคำสั่งแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่และตัวบ่งชี้ให้ชัดเจน โดยกระจายความรับผิดชอบให้บุคลากรในองค์กรร่วมมือกันดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง ไม่ใช่ผลักภาระให้คนใดคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ และนำผลการปฏิบัติงานที่ได้มาร่วมประชุมปรึกษาหารือและทบทวนการปฏิบัติงานเพื่อนำมติที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี โดยแบ่งการศึกษาเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของหน่วยงาน ด้านลักษณะของผู้บริหาร ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน และด้านลักษณะการบริหารจัดการ ในภาพรวมพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านลักษณะของหน่วยงาน อาทิ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ นโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา บทบาทหน้าที่วัฒนธรรมองค์กรและการเสริมสร้างทักษะในการปฏิบัติงาน ผลจากการศึกษาในภาพรวม พบว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาก โดยเฉพาะการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี ซึ่งมีการกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านลักษณะของผู้บริหาร อาทิ ความมีวิสัยทัศน์ ความมุ่งมั่น การให้ความร่วมมือ และสนับสนุนของผู้บริหารในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ พงศ์ธวัชวิงสุ (2546) ซึ่งพบว่า ตัวแปรสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือสำหรับผู้ร่วมงาน และการได้รับการฝึกอบรมด้านประกันคุณภาพการศึกษาและตัวแปรลักษณะทางจิต ได้แก่ เจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาและสุขภาพจิตของบุคลากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน อาทิ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานในลักษณะประสานงานที่ดี การร่วมคิด ร่วมทำและการทำงานเป็นทีม การให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ บทความเรื่อง ร่วมแรง ร่วมใจทำงานเป็นทีม (โอภาส ทองยงค์, 2555) กล่าวคือ การทำงานเป็นทีมเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในองค์กรต่างๆ ในหน่วยงานราชการไทย ก็เพื่อให้ทุกคนในฐานะผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ทำให้รู้สึกถึงความรับผิดชอบร่วมกัน มีเครือข่ายและความสัมพันธ์อันดีระหว่างทีมงานทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ยั่งยืน ในทางปฏิบัติกรรวมกลุ่มกันทำงานให้มีประสิทธิภาพได้นั้น อันดับแรกควรชี้แจงสาเหตุของการเข้าทีมให้สมาชิกได้ทราบโดยทั่วกันเพื่อให้สมาชิกแต่ละคนได้รู้จักบทบาทและมีความรู้สึกร่วมกัน โดยมีการจัดแบ่งบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ กระจายงานกันตามความรู้ ความสามารถ ความถนัดของสมาชิก เพื่อทุกคนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันทุกคน รู้สึกมีเป้าหมายร่วมกันในการทำงาน นำไปสู่เป้าหมายขององค์กร อันส่งผลให้การทำงานเป็นทีม เป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

1.4 ด้านลักษณะการบริหารจัดการ อาทิ ปัจจัยด้านการจัดสรรและมอบหมายงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ซึ่งมีผลอย่างมากในการกระจายงานไปยังบุคลากรได้ตรงคนและตรงงาน เพื่อการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ ทรัพยากรและระบบสารสนเทศที่เอื้ออำนวยต่อการประกันคุณภาพการศึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการการประกันคุณภาพให้ดำเนินการด้วยความรวดเร็ว เป็นระบบและระเบียบมากขึ้น สอดคล้องกับ กัญญา บุโรทกานนท์ (2544) ได้ศึกษาการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมากและ

ผู้ใช้ระบบสารสนเทศมีความพึงพอใจต่อระบบการนำเข้าข้อมูล กระบวนการทำงานและผลลัพธ์หรือรายงานของระบบอยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่า

2.1 ด้านการวางแผน พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากบุคลากรไม่ได้มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น อาจไม่ได้เป็นคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพระดับมหาวิทยาลัย/คณะ/สำนัก จึงไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดวิธีการ/แนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การวางแผนเป็นขั้นที่มีความสำคัญที่สามารถบอกถึงกระบวนการในการดำเนินงานจนถึงเป้าหมายที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ บุคลากรจึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนแรกให้มากที่สุด เพื่อให้ผลของการประกันคุณภาพการศึกษาตรงตามเป้าหมายของการดำเนินการอย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ พรชมน สุวรรณอินทร์ (2545) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา พบว่ามีส่วนร่วมในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผู้บริหารมีส่วนร่วมในระดับที่สูงกว่าครู

2.2 ด้านการดำเนินงาน พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีอยู่ในระดับสม่ำเสมอ คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ ให้ความร่วมมือจัดส่งข้อมูลรายงาน การปฏิบัติงาน การดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องตามนโยบายและแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย (นโยบายและแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี ประจำปีการศึกษา 2556) และยังสอดคล้องกับส่วนวิจัยและพัฒนาสำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ว่ากิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพของการศึกษาได้รับการรักษาไว้และส่งเสริมเพิ่มพูน และการประกันคุณภาพการศึกษา จึงรวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใดๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3 ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในขั้นตอนการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีอยู่ในระดับสม่ำเสมอ คือ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความสอดคล้องและความถูกต้อง ตลอดจนร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นวิเคราะห์ และสรุปผลการประเมินตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โคเฮน และอัทซอพ (อ้างถึงในเจริญศักดิ์ กันแสง, 2546) ว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) นับเป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

2.4 ด้านการปรับปรุงพัฒนา พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดีอยู่ในระดับสม่ำเสมอ คือ บุคลากรมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินตนเองมาเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงตัวชี้วัด ปรับปรุงการ

ปฏิบัติงาน และยังนำมาผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ มุกดา จิตพรหมมา (2552) พบว่า การมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานหรือข้อกำหนดจากผลการตรวจสอบผลการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต บุคลากรมีการนำผลจากการประเมินคุณภาพมาปรับปรุงพัฒนาวิธีการทำงานของตนเองในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกครั้ง นอกจากนี้ยังได้มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเป้าหมายตัวชี้วัดการปฏิบัติงานสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาในระยะต่อไป ปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดของงานในความรับผิดชอบของตนเองทันทีเมื่อทราบผลการตรวจสอบประเมิน และมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการของหน่วยงาน ตามองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีส่วนร่วมปฏิบัติเป็นบางครั้ง ส่งผลให้ผู้ที่ปฏิบัติงาน/เกี่ยวข้องยังไม่สามารถปฏิบัติตามได้ตรงกับมาตรฐานที่วางไว้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานอธิการบดีในภาพรวมมีเพียง 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านลักษณะของผู้บริหาร (x_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 10.30 ค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 1.295 และค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ .321 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ภัคจิรา สุนทรศิริ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การคิดพัฒนา การตัดสินใจ การปฏิบัติงานและประเมินผล

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี สามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่หน่วยงานควรเร่งปรับปรุง คือ การเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอกับภาระงานเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มีการดำเนินงานที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรมีการสนับสนุนให้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการทำงานให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่กระบวนการ Input-Process-Output โดยให้บุคลากรทุกส่วนของหน่วยงานสามารถเข้ามาดูข้อมูลและสามารถนำข้อมูลในระบบไปใช้งานได้ ซึ่งจะช่วยเหลือประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน สะดวกต่อการจัดเก็บข้อมูล และประหยัดเวลาในการค้นหาได้อย่างรวดเร็วในส่วนของสาขาวิชา/คณะ/หน่วยงาน ควรมีการจูงใจให้บุคลากรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ซึ่งนอกจากจะใช้อ้างอิงการปฏิบัติงานตามภาระงานหลักของตนเองแล้ว ยังสามารถถ่ายทอดให้บุคลากรอื่นในหน่วยงาน และยังสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ รวมถึงยังสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาได้อีกด้วย

ทั้งนี้ ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาควรเป็นไปตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการวางแผนและกำหนดทิศทางหรือแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกัน รวมทั้งจัดทำคำสั่งแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่และตัวบ่งชี้ให้ชัดเจน โดยกระจายความรับผิดชอบให้บุคลากรในองค์กรร่วมมือกันดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง ไม่ใช่ผลักภาระให้คนใดคนหนึ่งเป็น

ผู้รับผิดชอบ และนำผลการปฏิบัติงานที่ได้มาร่วมประชุมปรึกษาหารือและทบทวนการปฏิบัติงาน เพื่อนำมติที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับระบบแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี กล่าวคือ กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหาร โดยมีการควบคุมคุณภาพ คือ ต้องร่วมกันวางแผน และดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา และการตรวจสอบคุณภาพ คือ มหาวิทยาลัยต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมาย และหน่วยงานต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตาม และประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพ ซึ่งได้สอดคล้องกับวงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA)

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรมีระบบการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ระหว่างบุคลากรและหน่วยงานทุกระดับ
2. ควรสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนตามวงจร PDCA
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรไปศึกษาดูงาน/อบรม/สัมมนา การประกันคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น
4. ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษา
5. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อสะดวกต่อการจัดเก็บข้อมูล และนำข้อมูลมาใช้งานได้สะดวกขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยมีผลต่อการมีส่วนร่วมของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจจะยังไม่ครอบคลุมทุกประเด็น ดังนั้น หากมีการศึกษาเรื่องอื่นๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ เพื่อยืนยันหรือสนับสนุนผลการศึกษาก็จะทำให้ผลการศึกษาครั้งนี้มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำเอาผลการศึกษานี้ไปปรับใช้ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน

บรรณานุกรม

- กมลมาลย์ ศรีโพธิ์. (2551). การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). การประกันคุณภาพการศึกษากกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กษมา วรวรรณ ณ อยู่ธยา. (2544). “การประกันโอกาส และการประกัน คุณภาพการศึกษา” เอกสารการประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำแผนการประกันโอกาสการประกันคุณภาพและการประกันประสิทธิภาพการศึกษา, เชียงใหม่.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2546). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา.
- จันทร์พร สุดจำนงค์. (2547). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรสายผู้สอน : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ รม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการทั่วไป).
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2548). การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ. นนทบุรี, สถาบันพระปกเกล้า.
- นงเยาว์ วิมานทอง. (2546). การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2547). การมีส่วนร่วม : หลักพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : มปท.
- บรรจง จันทมาศ. (2540). ระบบการบริหารงานคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. สำนักพิมพ์ดวงกลม, กรุงเทพฯ.
- พงษ์ธวัช วิวังสุ. (2546). ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชชา บัวแย้ม. (2547). กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวิเคราะห์ชุมชนด้านกายภาพ โดยใช้เทคนิคการประเมินชุมชนอย่างรวดเร็วในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้วยมือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพชยนต์ จันทเขต. (2545). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการดำเนินงานโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (รพชส.) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อรองรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ ม.ป.ท.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2544). จุลสารสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.). ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มิถุนายน - กรกฎาคม 2544.
- สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. (2541). ส่วนวิจัยและพัฒนา. ทบวงมหาวิทยาลัย.
- อรรถ สดใส. (2549). ความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, มหาวิทยาลัยบูรพา
- อคิน รพีพัฒน์. (2527). การมีส่วนร่วมของชุมชนในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2550). ทศวรรษหน้ามหาวิทยาลัยไทย : กรณีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรุณญา บำเพ็ญแพทย์. (2547). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทุมพร จามรมาน. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : พันนี้พับลิชชิง.
- David & Newstrom. (1985). Human behavior at work : Organization behavior. New York : Mc Graw-Hill Book.
- United Nations. (1981). Department of International Economic and Social Affairs. Popular participation as a strategy for promoting community level action and national development report of the meeting or the adhoc group of experts, Held at UN. Meadquarter from May 22-26, 1978. New York: United Nations.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 หน้า แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประเภทบุคลากร ภาระหน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาที่พบและสิ่งที่ควรปรับปรุง

3. หากท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วขอความอนุเคราะห์ส่งคืนกองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี

นางสาวรตวรรณ ประวิรัตน์
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประเภทบุคลากร

ข้าราชการ

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (งบประมาณแผ่นดิน)

ลูกจ้างประจำ

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (เงินรายได้)

พนักงานราชการ

3. ตำแหน่งงาน

ผู้บริหาร

บุคลากรสายวิชาการ (อาจารย์)

บุคลากรสายสนับสนุน

4. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

5. อายุการทำงานหรือระยะเวลาการปฏิบัติงาน (โปรดระบุ).....เดือน(ปี)

6. หน่วยงานที่สังกัด

กองกลาง

กองบริหารงานบุคคล

กองนโยบายและแผน

กองคลัง

กองพัฒนานักศึกษา

ศูนย์คอมพิวเตอร์

ปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคลากร	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน					
11. บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา					
12. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา					
13. บุคลากรมีการปฏิบัติงานในลักษณะประสานงานที่ดี การร่วมคิดร่วมทำและการทำงานเป็นทีม					
14. บุคลากรเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา					
15. บุคลากรเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา					
ลักษณะด้านการบริหารจัดการ					
16. โครงสร้างการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษามีการจัดทำอย่างเป็นระเบียบแบบแผน					
17. จัดสรรและมอบหมายงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม					
18. ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในหน่วยงานได้รับการจัดสรรให้กับกระบวนการจัดการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ					
19. มีระบบสารสนเทศที่เอื้ออำนวยต่อการประกันคุณภาพการศึกษา					
20. มีการบริหารจัดการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยรูปแบบPDCA					
21. มีการนำผลประเมินตนเองของหน่วยงานมาใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแก่บุคลากร					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด กำหนดระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

สม่ำเสมอ คือ เข้าร่วม/ปฏิบัติ ทุกครั้ง
ปานกลาง คือ เข้าร่วม/ปฏิบัติ บางครั้ง
น้อยครั้ง คือ เกือบไม่ได้เข้าร่วม/ปฏิบัติเลย

การมีส่วนร่วมของบุคลากร	ระดับการมีส่วนร่วม			ไม่เคย
	สม่ำเสมอ	ปานกลาง	น้อย	
มีส่วนร่วมในการวางแผน (PLAN)				
1. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน				
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อกำหนดวิธีการ/แนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน				
3. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน				
4. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของหน่วยงานตามองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา				
มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (DO)				
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเอกสารสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน				
6. ท่านมีส่วนในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน เพื่อจัดทำสารสนเทศเบื้องต้น				
7. ท่านให้ความร่วมมือจัดส่งข้อมูลรายงานผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน				
8. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยอาศัยแนวทางการปฏิบัติตามแผนการประกันคุณภาพของหน่วยงาน				
9. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน				
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (CHECK)				
10. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความสอดคล้องและความถูกต้องของเอกสารหลักฐานอ้างอิงในหน่วยงาน				

การมีส่วนร่วมของบุคลากร	ระดับการมีส่วนร่วม			ไม่เคย
	สม่ำเสมอ	ปานกลาง	น้อย	
11. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน				
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมเสนอความคิดเห็นและสรุปผลการประเมินตนเอง				
13. ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และรายงานปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ				
มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (ACTION)				
14. ท่านได้นำผลจากการประเมินตนเองมาปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานของตนเอง				
15. ท่านได้นำผลการประเมินตนเองมาปรับปรุงเป้าหมายตัวชี้วัดการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป				
16. ท่านได้นำผลการประเมินตนเองมาเป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป				
17. ท่านได้มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินตนเองมากำหนดทิศทางและนโยบายด้านการประกันคุณภาพของหน่วยงาน				

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวรตวรรณ ประวีรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 16 เดือน มกราคม พ.ศ. 2525
จังหวัด และประเทศที่เกิด	อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 ระดับปริญญาตรี วท.บ.สถิติ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2543 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม
ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	284 ถนนมหาชัยดำริห์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY